

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Karolína Doupníková

Název práce: Vliv rozvodu rodičů na život mladistvých z perspektivy sociální práce

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Tomáš Hirt, Ph.D. (KSA FF ZČU)

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce, jak je formulován v jejím úvodu, je “zjištění, jak mladistvé děti a mladí dospělí prožívají rozvod svých rodičů a také to, na jakou životní oblast má rozvod největší vliv. Případně, jak moc rozvod tuto oblast ovlivňuje.” Takto vyjádřený cíl vyvolává představu, že výzkum bude spočívat v kvantifikaci míry vlivu rozvodu rodičů na určité oblasti života informátorů, resp. ve srovnání těchto oblastí z hlediska velikosti naměřeného vlivu, v čemž ale v práci prezentovaný výzkum nespočívá. Metodologicky je totiž rámován jako kvalitativní, přičemž na str. 28 je uvedena jiná formulace cíle, a sice “jak na událost (rozvodu rodičů) reagují (s odstupem času) mladistvé děti a dospívající.” Dále na stejné straně autorka uvádí ještě jednu - zase trochu pootočenou - formulaci cíle, a sice “zjistit, jak na problematiku rozvodů reagují děti staršího věku”. Mohu-li si jako oponent vybrat, kloním se k prostřední verzi, které jsem s prominutím trochu pomohl na svět vsuvkami z jiných pasáží textu, a konstatuji, že jej s určitými dále komentovanými nedostatky bylo dosaženo způsobem přijatelným pro úspěšnou obhajobu bakalářské práce.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Kapitoly 1 a 2, ve kterých autorka rekapituluje, jak je otázka rozvodu a vlivu rozvodu na děti řešena v legislativě, v soudní praxi, v sociologických výzkumech a z psychologického hlediska, jsou zpracované perfektně, stejně jako 3 kapitola věnovaná sociální práci s dětmi a rodinami zasaženými rozvodovou situací. Výzkumná část je problematičtější. Odvíjí se od výzkumných otázek jejichž formulace vychází z cílů práce, ovšem bez ukotvení v explicitně vyjádřeném teoretickém rámci. Autorka s informanty uskutečňuje polostrukturované rozhovory na základě “interview guide”, který je rozdělen podle tzv. životních oblastí, ale není jasné, na základě čeho byly tyto oblasti zvoleny jako relevantní - jestli na základě nějaké teoretické koncepce nebo na základě předběžných rozhovorů s aktéry nebo na základě autorčiny vlastní rozvahy. Výpovědi informátorů jsou zpracovány pomocí kódování, nicméně v kapitole, kde tuto techniku autorka představuje, jsou uvedeny pouze obecné principy kódování a nikoli způsob jejich konkrétního uplatnění v rámci výzkumu. Kapitola pojmenovaná jako Analýza získaných dat rovněž neobsahuje popis analytického postupu, ale rovnou interpretaci, která je v podstatě shrnující rekapitulací toho, co informanti v rozhovorech řekli, tříděnou dle jednotlivých životních oblastí, které ovšem ne zcela odpovídají tomu, jak jsou životní oblasti členěny v “interview guide”. V práci prezentovaný výzkumný proces je organizován spíše intuitivně, avšak, na druhou stranu, nutno zmínit, že autorka k tématu přistupuje empaticky, se zřetelem k aktéřské perspektivě, a celkem přehledně mapuje důsledky rozvodu rodičů na život sledovaných dospívajících dětí. Ačkoli v úvodu

práce autorka píše, že "poznatky z výzkumné části mohou sloužit jako určitý návod pro rodiče", přímá doporučení na základě svého výzkumu neformuluje, a to ani pro oblast sociální práce.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Z hlediska formální úpravy práce nevybočuje z obvyklých mezí, jazykový projev je přiměřený žánru bakalářské práce, stylistické neobratnosti v práci sice jsou, ale v přijatelné míře, gramatických chyb jsem našel minimum. Struktura textu je přehledná, obrázky grafů v úvodní části jsou v pořádku. Přílohy vhodně zahrnují interview guide a znění informovaného souhlasu. Odkazy na použitou literaturu jsou rovněž většinou v pořádku, akorát u titulu (Kreidl a kol., 2013) chybí v seznamu literatury název.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Celkový dojem z posuzované bakalářské práce je rozporuplný. Zahrnuje na jedné straně výborně zpracovanou přehledovou část a na straně druhé nedostatečně teoreticko-metodologicky uchopenou výzkumnou část. Interpretace je negativně poznamenána jednak snahou řadit "životní oblasti" z hlediska míry jejich zasažení rozvodovou situací (např. závěr, že "fyzické zdraví, proces učení a školní prospěch jsou zasaženy pouze minimálně", lze možná učinit na základě komparace s oblastí psychického zdraví, ale nikoli absolutně), a jednak přílišnou šíří zvoleného záměru (zúžení např. na situaci sourozenců, kteří byli po rozvodu rodičů odděleni, by práci nepochybně prospělo).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Vyložte před komisí, jakým způsobem jste dospěla k rozlišení životních oblastí, které v rámci výzkumu sledujete, a objasněte postup svého kódování.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

velmi dobře - dobře

Datum: 23. 5. 2024

Podpis: